

Bu il xalqımız İslam aləmində ən müqəddəs bayramlardan olan Qurban bayramını işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə Bütöv Azərbaycanda qeyd edəcək. Şuşamızda, Ağdamda, Zəngilanda, Xocalıda, Xankəndidə və digər ərazilərimizdə qurbanlıqlar kəsiləcək. 30 ilə yaxın işğal altında qalan ərazilərimizdə xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə uyğun olaraq Qurban bayramının keçirilməsi hər kəsi qürurlandırır. Xeyirxahlığın, bərabərliyin və fədakarlığın simvoluna çevrilən Qurban bayramını xalqımız tolerant mühitdə, multikultural dəyərlərə önəm verildiyi bir dövətdə qeyd edir. Əlbəttə ki, bu xalqımızın böyük dəyərlərə sahib olmasının daha bir göstəricidir.

Dünya xalqlarına nümunə olan Azərbaycan multikultural dəyərləri ilə də dünyaya öz modelini nümayiş etdirir. Mənsubiyyətindən, irqindən asılı olmayaraq, bütün insanların sərbəst fəaliyyət göstərdiyi tolerant Azərbaycan. Bu fikirlərin arxasında Azərbaycan həqiqətləri, gerçəkliklərimiz dayanır. Əgər ölkəmizdə 2200-dən artıq məscid, 13 kilsə, 7 sinaqoq və digər ibadət yerləri fəaliyyətdədirsə, demək, bu, artıq Azərbaycanda tolerant mühitin mövcudluğunu tam əsaslandırır. Ölkədə olan hər bir millətə - ruslara, molla-kanlara, yəhudilərə, tatlara, saxurlara, udilərə sərbəst yaşama və dinc həyat tərzini sürməsi üçün geniş imkanlar yaradılıb. Tariximizə diqqət etsək görərik ki, dünyanın ən qədim məscidlərindən olan Şamaxı məscidi bizim məkəndə hələ 743-cü ildə tikilib. Şəkiddə olan Qafqaz Albaniyası kilsəsi tarixin daş abidəsinə çevrilib. Bu gün ölkə ərazisində olan dini abidələrə dövlətimiz tərəfindən diqqət və qayğı var. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan dövləti tarixi-dini abidələrimizin qorunması və yeni dini məbədlərin inşası istiqamətində səylərini əsirgəmir: "Azərbaycan dövlətinin maliyyə dəstəyi ilə bütün dinlərin məbədləri əsaslı şəkildə təmir edilmiş və ya yenidən tikilmişdir. Beləliklə, dinlərarası dialoqun Azərbaycanda qədim tarixi vardır və müasir Azərbaycan dövləti bu ənənələrə sadıqdır".

MÜTƏRƏQQİ İSLAMI DƏYƏRLƏRƏ BAĞLI LIQ

Qeyd edək ki, işğal altındakı torpaqlarımızda olan 67-i müsəlman məscidinin 63-ü tamamilə, 4-ü isə qismən dağıdıllaraq yararsız hala salınıb. Artıq dini abidələrimiz təmir və bərpa olunur və bəzilər istifadəyə verilib. Heydər Əliyev Fondu Şuşada Aşağı Gövhər ağa, Yuxarı Gövhər ağa və Saatlı məscidlərinin bərpa-təmir işlərini aparıb. Azərbaycan xalqı belə tolerant bir mühitdə Qurban bayramını qeyd edir. Mütərəqqi islamı dəyərlərə bağlılığı ilə seçilən Azərbaycan xalqının əsrlər boyu, hətta ən mürəkkəb dövrlərdə Qurban bayramını özünün əziz günlərindən biri kimi qoruyub-saxlayıb. İnsanları humanizmə, mərhəmətə və vəhdətə dəvət edən Qurban bayramı müsəlmanların Haqq yolunda, necib amallar uğrunda hər cür fədakarlığa hazır olduqlarının təcəssümüdür.

XEYİRXAHLIQ, PAKLIQ VƏ ALLAHA İNAM

Ulu Öndər Heydər Əliyev həmişə milli-mənəvi dəyərlərimizin formalaşmasına böyük önəm verib. Azərbaycanda dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra dini bayramlar, o cümlədən Qurban bayramı böyük təntənə ilə qeyd olunur. Hər il ölkəmizdə dövlət səviyyəsində ümumxalq bayramı kimi qeyd olunan Qurban bayramı xeyirxahlıq və mərhəmət duyğularının təcəssümü olmaqla ya-

Mənəvi birlik rəmzi - Qurban bayramı

naşı, bərabərlik və dözümlülük ovqatını da insanlarda gücləndirir.

Mənbələrdə göstərilir ki, insanları halallığa, paklığa səsləyən Qurban bayramının çox maraqlı tarixi və şərtləri var. Qurban bayramı müsəlman ruhaniləri tərəfindən İbrahim peyğəmbərin (Ə) öz oğlu İsmayılı Allahın şərifinə qurban kəsmək niyyətini bildiren hadisə ilə əlaqələndirilir. Odur ki, din tarixində dərin iz salmış bu hadisə Allaha inamın, dərin etiqadın nümunəsidir. Bu hadisənin başqa bir fəlsəfi-əxlaqi mənası da ondan ibarətdir ki, islam dinində insanın Allah yolunda qurban kəsilməsi qəbul olunmur. Çünki insan Allahın yaratdığı ən şərfli və ən üstün məxluqdur. Allah özünün yaratdığı öz yolunda qurban kəsilməsini qəbul etmir. Bu bayramın əsas mahiyyəti Allah yolunda kəsilmiş heyvanın ətinə Allahın imkansız bəndələri ilə bölüşmək, onları sevindirmək və sevincinə şərik olmaqdır. Beləliklə, bu bayramın və ayinin də əsasında, xeyirxahlıq, paklıq və Allaha inam və sevgi durur. İsmayıl Qurbanında kəsilmə heyvanlarda bir sıra şərtlər vacib sayılır. Qurbanlıq kimi seçilən heyvan qoç, iri-

buynuzlu dana, yaxud da dəvə olmalıdır. Nəsil artımında, diş heyvanların müstəsna rolu olduğuna görə, qurbanlıq heyvanın erkək olması daha üstün tutulur. Qurbanlıq qoçun yaşına gəlincə, bu, ən azı, altı aylıq heyvan olmalıdır. Lakin dana, yaxud dəvənin bir yaşı tamam olsa, daha yaxşıdır. İsmayıl Qurbanında kəsilmə heyvanın sağlam olması da vacib şərtir. Əzalarında hər hansı nöqsanı olan, buynuzunun, yaxud qulağının biri olmayan, axtalanmış heyvanın qurban kəsilməsi islamda məsləhət görülmür.

Qurban kəsilmə belə deyilməlidir: "Rəbbin üçün namaz qıl və qurban kəs!", "De ki: "Mənim namazım da, kəsdiyim qurban da, həyatım və ölümüm də ələmlərin Rəbi Allah üçündür".

İNSANLARI HALALLIĞA VƏ BİRLİYƏ ÇAĞIRIŞ

Qurban bayramında hər bir imkanlı müsəlman qurban kəsib, onun ətinə imkansızlara və kasıblara paylamalıdır. Quranda yazılıb: "Allaha nə et, nə onun qanı çatmır, ancaq sizin dindarlığınız çatır". Qurban bayramı mənəvi-əxlaqi dəyərlərimizi özündə təcəssüm etdirərək, insanları halallığa, paklığa və birliyə səsləyir. Bu günlər ölkəmizin hər yerində Allahın adına qurbanlar kəsilir, dövlətimizin firavanlığı və tərəqqisi üçün dualar edilir və şəhidlərimizin ölməz xatirəsi ehti-

ramla yad olunur. Humanizm, xeyirxahlıq və bərabərlik rəmzi olan Qurban bayramı cəmiyyətimizdə milli-mənəvi həmrəyliyi və dözümlülüğü daha da gücləndirir, insanlar arasında şəfqət və mərhəmət duyğularının tənənəsini nümayiş etdirir.

Bu il bildiyimiz kimi, Qəməri təqvimlə zilhiccə ayının 10-na, miladi tarixlə 16 iyun tarixinə təsadüf edir. Dövlətimiz tərəfindən iki günü - 16-17 iyun tarixlərini qeyri-iş günü elan edilib. Qurban kəsimi 3 gün ərzində icra oluna bilər. Hədəslərdə qeyd olunduğu kimi, Qurban bayramının gecəsi və günü duaların qəbul olunduğu zamandır. Həmrəylik, yardımlaşma və mənəvi təmizlənmə rəmzi olan bu müqəddəs gündə Vətən uğrunda şəhid olan qəhrəman övladlarımızı rəhmət dualarıyla yad etmək, qazilərimize, yaralılarımıza Allah-təaladan şəfaət və səadət diləmək, yaşlılara və imkansızlara şəfqət göstərmək bizim borcumuzdur. Artıq qurbanlıq heyvan kəsimi və satışının kütləvi şəkildə toplaşmadan rahat həyata keçirilməsi məqsədilə ölkə üzrə qurbanlıq heyvanların satışı və kəsimi xidmətləri təşkil olunub. Həmin satış məntəqələrində baytarlıq nəzarətindən keçmiş və sanitariya-gigiyenik tələblər gözlənilməklə kəsilmə qurbanlıq heyvanlar sifarişçilərə təqdim olunur.

Kəsdiyiniz qurbanlar qəbul olsun! Qurban bayramınız mübarək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI